

KVTR Puiro Johanna

05.02.2007

*Eduskunta*  
*Suuri valiokunta*

Viite

Asia

**EU/OSA: Prümin sopimuksen tiettyjen määräysten tuominen osaksi EU:n lainsäädäntöä**

**U/E-tunnus:**

**EUTORI-numero:**

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys Prümin sopimuksen tiettyjen määräysten tuomisesta osaksi EU:n lainsäädäntöä.

Ylijohtaja Antti Peltari

**LIITTEET** Perusmuistio SM2007-00035

---

|               |                                        |
|---------------|----------------------------------------|
| Asiasanat     | oikeus- ja sisäasiat, poliisiyhteistyö |
| <b>Hoitaa</b> | <b>OM, SM, UM</b>                      |
| Tiedoksi      | EUE, STM, TH, TM, TPK, VM, VNEUS       |

---

KVTR Puiro Johanna

05.02.2007

Asia

**Prümin sopimusten tiettyjen määräysten tuominen osaksi EU:n lainsäädäntöä**

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Suomen kannan muodostus

Asiakirjat:

Saksan ehdotus (virallista asiakirjaa ei vielä ole)

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

Sopimus Euroopan unionista 29 artikla

Käsittelijä(t): Antti Peltari SM/KVTR p. 42290

Johanna Puiro SM/KVTR p. 42265

Marja Kartila SM/PO p. 42850

Suomen kanta/ohje:

Suomi kannattaa Prümin sopimuksen III pilariin liittyvien osien sisällyttämistä EU-säännöstöön., koska tietojenvaihtoon ja poliisiyhteistyöhön liittyvät määräykset tuovat eniten lisäarvoa EU:n nykyiseen sääntelyyn verrattuna.

Suomi voi hyväksyä että Prümin sopimuksen sopimuspuolet (Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Luxembourg, Alankomaat ja Itävalta) esittävät yhdessä Suomen ja muiden sopimukseen liittymisestä kiinnostuneiden EU-jäsenvaltioiden kanssa (Slovenia, Italia, Portugal, Romania ja Ruotsi) ehdotuksen neuvoston päätökseksi Prümin sopimuksen III pilarin alaan kuuluvien määräysten tuomista osaksi EU:n lainsäädäntöä.

Päätösehdotuksesta ei toistaiseksi ole ollut käytössä virallista ehdotusta, joka esitetään todennäköisesti 7.2.2007 kokoontuvalle pysyvien edustajien komitealle neuvostokäsittelyä varten.

Päätösehdotus vastaa asiasisällöltään Prümin sopimuksen III pilarin alaan kuuluvia määräyksiä. Siihen on tehty eräitä kielellisiä korjauksia. Yksittäisiä säännöksiä on myös mukautettu EU:n oikeusjärjestykseen ja toimielinrakenteeseen soveltuviksi.

Päätösehdotuksessa esitetyt artikkelit ovat siten Suomen hyväksyttävissä. Alla on selostettu lyhyesti päätösehdotuksen artiklojen suhde Prümin sopimukseen ja nostettu esiin mahdolliset sisältömuutokset. Valtioneuvosto tulee toimittamaan asiasta mahdollisimman pian eduskunnan käsiteltäväksi perustuslain 96 §:n mukaisen kirjelmän (U-kirjelmä).

Päätösehdotuksen artikkelit 2-16 vastaavat asiasisällöltään Prümin sopimuksen artikloja 2-16. Näissä artikloissa säädetään DNA, sormenjälki- ja ajoneuvorekisteritietojen vaihdosta viitetietojärjestelmän avulla sekä muiden tietojen vaihdosta suurten joukkotapahtumien yhteydessä yleisen turvallisuuden ja järjestyksen turvaamiseksi sekä terrorismin torjumiseksi.

Päätösehdotuksen artikkelit 17-19 vastaavat pääsääntöisesti asiasisällöltään Prümin sopimuksen artikloja 24-26. Päätösehdotuksen artikla 17 sisältää säännöksiä yhteisistä operaatioista yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi ja rikosten torjumiseksi. Artiklassa 17 käytetään termiä täytäntöönpanovalta ("executive power"), kun puhutaan toimivallasta, joka voidaan luovuttaa toisen valtion virkamiehille. Prümin sopimuksen vastaavassa artiklassa 24 on käytetty suomennoksessa termiä alueellinen toimivalta ja saksan kielisessä sopimustekstissä "hoheitliche Befugnisse". Päätösehdotuksessa käytetty termi kuvaa paremmin artiklan tarkoitusta.

Päätösehdotuksen artiklassa 17 ei myöskään pidetä tarpeellisenä säilyttää Prümin sopimuksen 24 artiklan 4 kohtaa, jonka mukaan yhteistyön käytännön näkökohdista sovitaan erikseen täytäntöönpanosopimuksessa. Sen sijaan jäsenvaltiot antavat julistukset, jossa ne määräävät osaltaan yhteisissä operaatioissa edellytettävät seikat. Yhteisten operaatioiden käytännön näkökohdista on sovittava etukäteen jäsenvaltioiden kesken, jotka osallistuvat yhteiseen operaatioon. Päätösehdotuksen artikla 18 säätelee rajat ylittävistä toimenpiteistä välittömän vaaran uhatessa. Artiklassa 19 säädetään muusta operatiivisesta yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta suurten joukkotapahtumien, katastrofien ja vakavien onnettomuuksien yhteydessä. Päätösehdotuksen 19 artikla poikkeaa Prümin sopimuksen 26 artiklasta siten, että se ei kata EU:n piirissä I pilarin alaista pelastuspalveluyhteistyötä. Artiklalla pyritään torjumaan rikollisuutta ja ylläpitämään yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Näin pitäydyttäisiin III pilarin poliisiyhteistyön piirissä.

Päätösehdotuksen artikkelit 20-24 vastaavat asiasisällöltään Prümin sopimuksen artikloja 28-32. Nämä artikkelit säätelevät aseiden, ammusten ja muiden varusteiden käytöstä, suojelusta ja avunannosta sekä vastuunjaosta päätösehdotuksen 17 - 19 nojalla tapatuissa operaatioissa. Vastuunjako koskevaan artiklaan on päätösehdotuksessa kirjoitettu auki Schengenin yleissopimuksen artikla 43, johon Prümin sopimuksen 30 artiklassa oli vain viittaus.

Päätösehdotuksen artikkelit 25-33 vastaavat Prümin sopimuksen tietosuojaa koskevia artikloja 33-41. Päätösehdotuksen 26 artiklan 3 kohdan mukaan niiden valtioiden osalta, jotka jo soveltavat Prümin sopimusta päätöksen voimaantullessa, neuvosto ei päättää siitä noudattavatko kyseiset maat päätöksen tietosuojasäännöksiä. Näiden maiden osalta

päätöksen riittävästä tietosuojantasosta tekee Prümin sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan nojalla kyseisellä sopimuksella perustettu ministerikomitea.

Päätösehdotuksen artikla 34 säättää päätöksen täytäntöön panemiseksi neuvoston sihteeristölle toimitettavista julistuksista. Ehdotetussa artiklassa poiketaan Prümin sopimuksen vastaavan artiklan 42 sanamuodosta siinä, että ehdotetussa artiklassa ei erikseen luetella kaikkia niitä julistuksia, joita jäsenvaltion tulee antaa.

Päätösehdotuksen artiklassa 35 säädetään täytäntöönpanotoimenpiteistä. Artiklan mukaan neuvosto hyväksyy päätöksen täytäntöön panemiseksi tarpeelliset toimenpiteet Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan toisen lauseen mukaisessa menettelyssä.

Päätösehdotuksen artikla 36 säättää päätöksestä aiheutuvien operatiivisten kulujen jakautumisesta vastaa asiasisällöltään Prümin sopimuksen artiklaa 46.

Päätösehdotuksen artikla 37 säättää päätöksen suhteesta kansallisiin ja kansainvälisiin lainsäädäntöinstrumentteihin. Tarkoituksena on, että ne Prümin sopimuksen määräykset, joita nyt ehdotettava päätös ei kata, jäisivät edelleen sovellettavaksi Prümin sopimusvaltioiden välillä.

Artiklat 38-39 säättävät päätöksen täytäntöönpanosta ja voimaantulosta.

#### Pääasiallinen sisältö:

Asiakirja sisältää ehdotuksen neuvoston päätökseksi rajat ylittävän yhteistyön tehostamiseksi, erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi. Päätöksen myötä jäsenvaltioiden tarkoituksena on tehostaa rajat ylittävää yhteistyötä, erityisesti tietojenvaihtoa niiden viranomaisten välillä jotka ovat vastuussa rikosten torjunnasta ja tutkinnasta.

Päätösehdotus sisältää säännökset seuraavista toimenpiteistä: DNA-profiilien, sormenjälkitietojen ja tiettyjen kansallisten ajoneuvorekisteritietojen automaattinen vaihto (luku 2), tietojen välittäminen suurten rajat ylittäviä vaikutuksia omaavien tapahtumien yhteydessä (luku 3), tietojen välittäminen terroritekojen torjumiseksi (luku 4), yhteiset rajat ylittävät operaatiot (luku 5). Päätösehdotuksessa on myös säännöksiä aseiden, ammusten ja muiden varusteiden käytöstä, suojelusta ja avunannosta sekä vastuunjaosta (luku 6). Lisäksi päätösehdotus sisältää säännöksiä tietosuojasta (luku 7) sekä toimivaltaisten viranomaisten nimeämisestä, kuluista ja säännösten suhteesta muihin lainsäädäntöinstrumentteihin sekä päätöksen voimaantulosta.

Päätösehdotuksen taustalla on Haagin ohjelman jäsenvaltioille asetettu velvoite ottaa käyttöön tietojen saatavuusperiaate vuoden 2008 alusta lukien. Periaatteen tavoitteena on se, että toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomainen saa tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavan tiedon toisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselta, jos tällä on tiedot hallussa. Rajat ylittävän yhteistyön tehostamiseksi erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi 27.5.2005 tehty Prümin sopimus toteuttaa tietojen saatavuusperiaatetta. Päätösehdotuksen säännökset perustuvatkin Prümin sopimuksen määräyksiin. Seitsemän jäsenvaltiota (Saksa, Itävalta, Belgia, Alankomaat, Luxemburg, Espanja ja Ranska) ovat allekirjoittaneet Prümin sopimuksen ja neljä jäsenvaltiota (Suomi, Italia, Portugali ja Slovenia) ovat kiinnostuneita liittymään sopimukseen. Myös Ruotsi ja Romania ovat ilmaisseet kiinnostuksensa liittyä

sopimukseen. Sopimus on tullut voimaan Itävallassa, Saksassa ja Espanjassa. Muissa allekirjoittajavaltioissa sopimus tulee voimaan vuoden 2007 ensimmäisellä puoliskolla.

Kansallinen käsittely:

EU-ministerivaliokunta 9.2.2007

Eduskuntakäsittely:

Liittyy asioihin E 97/2005 vp, HE 243/2006 vp

Käsittely Euroopan parlamentissa:

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

Kansallinen lainsäädäntö vastaa päätöksen sisältöä sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt Prümin sopimuksen (HE 243/2006 vp)

Taloudelliset vaikutukset:

Ei erillisiä taloudellisia vaikutuksia.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

Puheenjohtajamaa Saksa esitteli aloitteensa Prümin sopimuksen liittämiseksi osaksi EU:n oikeusjärjestelmää Dresdenin epävirallisessa OSA-neuvostossa 15.-16.1.2007. Aloite sai laajan jäsenmaiden tuen ja myös Suomi kannatti ehdotusta.

Saksa esitteli myös 26.1.2007 Artikla 36-komiteassa ehdotuksensa Prümin sopimuksen saattamiseksi osaksi unionin oikeusjärjestelmää. Ehdotuksessa oli mukana myös Prümin sopimuksen artiklan 27 eli pyynnöstä tapahtuvan yhteistyön sisällyttäminen, mutta se poistettiin tarpeettomana koska puitepäätos 2006/960/JHA tietojen ja tiedustelutietojen vaihdosta kattaa tämän tyyppisen tietojen vaihdon. Lisäksi Artikla 36-komiteassa tuotiin esille, että myös päätösehdotuksen artikla 18 (toimenpiteet välittömän vaaran uhatessa) saattaa olla ongelmallinen.

Seuraavan OSA-neuvoston (15.2.2007) asialistalla on Prümin sopimuksen liittäminen osaksi EU:n oikeusjärjestelmää. Puheenjohtajamaan tavoitteena on tuoda Prüm-sopimuspuolten sekä Prümin sopimukseen kiinnostuksensa ilmaisseiden jäsenvaltioiden aloitteena käsitteilyyn ehdotus neuvoston päätökseksi asiassa.

---

|               |                             |
|---------------|-----------------------------|
| Asiasanat     | oikeus- ja sisäasiat        |
| <b>Hoitaa</b> | <b>OM, SM, UM</b>           |
| Tiedoksi      | EUE, STM, TH, TM, VM, VNEUS |

---